

cooperaciocatalana.net

- *Entrevista al director de l'ACCD*
- *Catalunya, solidària amb les víctimes del tsunami*
- *Banc de bones pràctiques del PNUD per superar el conflicte de Colòmbia*
- *Convocatòria per a subvencions a ONG*

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

 **Generalitat
de Catalunya**

Edita:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
Secretaria de Cooperació Exterior
Departament de Governació i Administracions Públiques
Generalitat de Catalunya

Via Laietana, 14 - 08003 Barcelona
Tel.: (+34) 935 676 400 - Fax: (+34) 935 676 407
A/e: cooperacioext.governacio-ap@gencat.net
www.cooperaciocatalana.net

Director de l'ACCD: David Minoves

Directora de Comunicació: Anna Salvador

Col·laboradors: Julián Artacho
Ivà Cunill
Lupe Moreno
Patricia Rodríguez
Eva Vicens

Disseny gràfic: Mayol Imatge i Promoció, SL

Impressió: Signes, disseny i comunicació, s.l.

Dipòsit legal: B-17309-2005

cooperaciocatalana.net

PRESENTACIÓ

Com a president de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, em plau presentar aquest primer número de *cooperaciocatalana.net*, una publicació que neix amb la vocació de donar a conèixer el paper dels diferents actors de la cooperació catalana, públics i privats, que de manera coordinada treballen per a la construcció d'un món més just, més solidari i en pau. I és que, tot i que les estadístiques dels darrers informes de desenvolupament humà de les Nacions Unides assenyalen que alguns indicadors de benestar humà han millorat significativament, la pobresa segueix augmentant al món.

Deu anys després de les grans mobilitzacions a favor del 0,7%, des del Govern comencem a bastir una veritable política pública de cooperació al desenvolupament, de manera concertada amb els ajuntaments, les ONG, els sindicats, les universitats, els moviments socials, les entitats juvenils i les empreses, des de Catalunya al món.

I en aquesta tasca a favor d'una ajuda humanitària eficaç, d'una cooperació de qualitat, d'un desenvolupament transformador, d'una pau justa i d'un consum responsable, tots som necessaris.

Joan Carretero i Grau

Conseller de Governació
i Administracions Públiques
President de l'Agència Catalana de Cooperació
al Desenvolupament

SUMARI

- 2 Presentació del conseller de Governació i Administracions Públiques, Joan Carretero
 - 3 Breus i agenda d'activitats
 - 4-5 Entrevista al director de l'ACCD, David Minoves
 - 6-7 L'article:
Catalunya, solidària amb el sud-est asiàtic
 - 8 Entrevista a María Teresa Muñoz, coordinadora del Banc de bones pràctiques del PNUD per superar el conflicte de Colòmbia
- Propera convocatòria de subvencions a projectes de cooperació

BREUS

L'ACCD i el Síndic de Greuges donen suport al Defensor del Poble bosnià

El conseller de Governació i Administracions Públiques, Joan Carretero i Grau, i el director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), David Minoves i Lluçà, han signat un conveni amb el Síndic de Greuges de Catalunya, Rafael Ribó, per reforçar la figura del Defensor del Poble a Bòsnia i

Hercegovina. L'acte va tenir lloc el 14 de març a la sala d'actes del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya (Via Laietana, 26). El conveni, que estableix una aportació de l'ACCD de 30.000 euros, és una iniciativa perquè institucions i entitats catalanes participin en el procés de construcció de pau a Bòsnia i Hercegovina, país que tot just ara comença una etapa de normalització democràtica després d'un llarg període de guerres.

El conseller primer visita Moçambic

El conseller primer, Josep Bargalló, visitarà Moçambic els dies 19, 20 i 21 d'abril. L'objectiu de la visita és la consolidació de les relacions de Catalunya amb el país africà, atès que aquest és un dels països prioritaris de la cooperació catalana. Durant l'estada, el conseller té previst entrevistar-se amb el president de Moçambic, Joaquim Alberto Chissano, el ministre de Salut, responsables

de la Nova Aliança per al Desenvolupament d'Àfrica (NEPAD) i personalitats de la cultura i la societat moçambiquesa, així com amb coooperants catalans presents al país. L'actuació catalana a Moçambic és especialment intensa, sobretot en el sector de la salut. En aquest sentit, el conseller Bargalló inaugurarà el centre assistencial del VIH-SIDA de Manhiça, que ha dut a terme la Fundació Clínic.

L'ACCD al Fòrum Social Mundial

L'ACCD ha participat enguany per primera vegada en el Fòrum Social Mundial (FSM), un espai de trobada de col·lectius que treballen a favor de la pau, la justícia, el desenvolupament i els drets humans, que

el 2005 s'ha celebrat a Porto Alegre (Brasil) del 25 al 31 de gener. En aquest context, l'Agència va aprofitar la seva presència per donar a conèixer diverses ONG i moviments socials catalans. D'altra banda, de la trobada en va sortir el compromís d'aplicar polítiques d'inclusió social a Catalunya i al món, treballant de manera conjunta amb altres organitzacions, partits polítics, moviments socials i grups diversos. Aprofitant

el viatge al Brasil, l'ACCD es va reunir amb organitzacions locals que duen a terme projectes de cooperació al desenvolupament amb el suport de l'Agència.

Reconstrucció d'un centre de salut a Gaza

La Generalitat de Catalunya va aprovar a principis d'abril la concessió de 360.000 euros a l'Agència de les Nacions Unides per a l'Ajut als Refugiats de Palestina al Pròxim Orient (UNRWA), arran de l'acord de col·laboració signat entre aquest organisme i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD). L'acord es va crear amb l'objectiu d'impulsar de manera conjunta projectes de cooperació i d'assistència humanitària per millorar les condicions de vida dels refugiats palestins. En aquesta línia d'actuació, van establir que l'import total d'aquest ajut es destinaria a la reconstrucció del centre de salut de Nuseirah, a la franja de Gaza.

AGENDA

"Les mediacions femenines. Una pràctica de pau"

L'ACCD organitza, juntament amb l'Institut Català de la Dona i amb el suport de l'ONG Dones per Dones i de l'Escola de Cultura de Pau, les jornades "Les mediacions femenines. Una pràctica de pau". Previstes per als dies 20 i 21 de maig, a la Casa de la Convalescència, hi participaran dones que fomenten la pau i la mediació de conflictes. La conferència inaugural anirà a càrrec de Carmen de la Cruz, assessora del programa de pau per a Colòmbia i Centreamèrica del Fons de Desenvolupament de les Nacions Unides per a la Dona (UNIFEM). Posteriorment, se succeiran intervencions sobre les perspectives de la dona durant els conflictes armats o sobre experiències de dones negociadores de pau.

Entrevista

de la Generalitat de Catalunya

... arribar, com a mínim, al 0,7% dels tributs propis del pressupost de la Generalitat de Catalunya

Quin és el paper de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament?

L'Agència és l'òrgan executor de la política de cooperació, solidaritat i ajut humanitari que impulsa el Govern de Catalunya. Una política que està condicionada per una Llei de cooperació i per un Pla director 2003-2006 aprovats per unanimitat al Parlament de Catalunya i que basarà la seva actuació en els compromisos adquirits al programa catalanista i d'esquerres del pacte del Tinell.

DAVID MINOVES, director de l'ACCD

Quins són aquests compromisos?

Van des de la creació d'una Direcció General de Cooperació, passant per l'impuls del codesenvolupament, l'aplicació de polítiques que afavoreixin els drets humans, econòmics, socials i laborals dels ciutadans i ciutadanes del Sud o la creació d'una partida pressupostària per a la investigació i promoció de la pau, fins a l'increment progressiu dels recursos econòmics per arribar, com a mínim, al 0,7% dels tributs propis del pressupost de la Generalitat de Catalunya durant aquesta legislatura.

Els increments dels darrers anys ens apropen a aquest percentatge?

El 2005 el Govern destinarà 41.150.196,16 euros a la cooperació al desenvolupament, el 0,29% dels tributs propis de la Generalitat. Però el compromís econòmic adquirit al Tinell és de difícil compliment si no fem un pas endavant tots plegats: govern, oposició i societat civil. Si bé és cert que hem incrementat el pressupost en dos anys fins a superar l'escenari econòmic previst per l'anterior govern, encara estem molt lluny del 0,7%. Per això cal aprofitar la revisió del Pla director, que s'ha de fer enguany, i modificar els increments pluri-anuals previstos per garantir uns percentatges de despesa que ens pugui equiparar als dels països nòrdics.

La quantitat de recursos és l'eix central de la nova etapa?

En absolut. El més important és la qualitat. En només un any hem deixat de ser una simple finestreta on les entitats venien a demanar recursos per començar a bastir una política nacional de cooperació, una política basada en la concertació amb els diferents actors, ONG, ajuntaments, universitats, sindicats, moviments socials, agents empresarials, associacions juvenils... Hem demanat als diferents agents de cooperació que no només cerquin en el Govern un suport econòmic, sinó sobretot un interlocutor necessari per concertar polítiques transformadores.

I això com es concreta?

D'entrada hem donat compliment al que diu la Llei de coope-

A **C**
C **D**

... prevenció, gestió i resolució de con

ració aprovant els plans anuals 2004 i 2005, que han estat el tret de sortida d'una política pública de cooperació. El Pla anual recull i programa les principals actuacions en matèria de cooperació al desenvolupament que la Generalitat de Catalunya durà a terme enguany, i estableix

les prioritats d'intervenció sectorials i geogràfiques, els recursos i les eines necessàries per dur-les a terme, en el marc de l'assoliment dels Objectius del Mil·lenni aprovats per les Nacions Unides.

I totes aquestes actuacions, on es faran?

Hem apostat per concentrar esforços i reduir els països prioritaris de la cooperació catalana, centrant-nos en Nicaragua, Guatemala, el Salvador, Equador, Bolívia, Marroc i Moçambic. Tot i així, la Mediterrània rebrà un impuls especial coincidint amb el desè aniversari de l'inici del Procés de Barcelona i la celebració del Fòrum Social de la Mediterrània. I finalment, cal dir que també prioritzarem els països del sud-est asiàtic afectats pel tsunami.

I pel que fa als compromisos de construcció de pau?

Enguany hem iniciat la partida específica de construcció de pau, que incideix en la prevenció, gestió i resolució de conflictes, així com en la reconstrucció postconflicte. Geogràficament, es prioritzaran les intervencions a Colòmbia, als Territoris Autònoms Palestins, al Sàhara Occidental, als Balcans i a Timor Oriental. D'altra banda, està previst que entri en funcionament el Consell Català de Foment de la Pau, com a òrgan consultiu.

Quina valoració feu de la vostra tasca fins ara?

En un any hem avançat molt: hem potenciat el diàleg amb les federacions catalanes i les coordinadores territorials d'ONG, hem potenciat les col·laboracions amb el Fons Català de Cooperació i hem iniciat una línia de convenis amb organismes internacionals com el PNUD, UNRWA, ACNUR. També hem participat en els fons comuns de Salut de Moçambic, hem iniciat projectes de cooperació directa amb el Sàhara Occidental. D'altra banda, hem activat noves convocatòries plurianuals per a ONG, en què hem passat del projecte amb incidència limitada al programa a llarg termini, així com una convocatòria específica per a les universitats.

conflictes, així com en la reconstrucció postconflicte.

L'article:

El tsunami

Catalunya, solidària amb el sud-est asiàtic

El diumenge 26 de desembre de 2004 es van produir uns tsunamis a l'oceà Índic que passaran a la història com els més desastrosos dels quals la humanitat té constància documental. Davant de la dramàtica excepcionalitat d'aquesta tragèdia humanitària, l'**Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)** va destinar a les zones afectades un 85% del pressupost anual de la Generalitat de Catalunya reservat per a ajut humanitari d'emergència. En total parlem de 400.000 euros, als quals es van sumar 150.000 euros més del Departament de Benestar i Família.

L'ACCD, organisme encarregat de la política de cooperació del Govern, es va convertir des del primer moment en un centre d'informació per a la ciutadania catalana que volia fer aportacions econòmiques i donar materials als afectats pel tsunami. Paral·lelament, l'òrgan habilitat per a les situacions d'emergència, el **Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència**, que integra la societat civil, ONG i administracions, va ser convocat poques hores després de les primeres informacions sobre la catàstrofe. Això va fer possible coordinar una actuació immediata que es va traduir en l'enviament, 48 hores després de la tragèdia, dels primers ajuts finançats per l'ACCD cap a Sri Lanka: material hídric, alimentari, mèdic i també personal.

En una catàstrofe d'aquestes característiques les necessitats de la població afectada han augmentat molt més del que sol ser habitual. Per això, l'ACCD va continuar i

continua treballant en programes de reconstrucció i postemergència. Per la seva banda, el Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència va obrir una convocatòria de 400.000 euros per finançar projectes d'acció humanitària i de reconstrucció dirigida a ONG que treballin a la zona afectada.

Però les xifres no són el més important, el més important és què es fa i com es fa. L'ajut ha de ser transparent i sense ànim de lucre, deslligat d'interessos comercials. No pot estar condicionat a la compra de béns i serveis, ni pot arribar mitjançant crèdits reemborsables que a la llarga multipliquen el deute extern. Hem de tenir en compte que bona part del deute extern dels països afectats pel tsunami ha estat produït en les darreres dècades per crèdits tous. La via ha de ser una altra i, així, l'ACCD se suma a la petició de prop de cent organitzacions internacionals, liderades per la xarxa Jubileu Sud, perquè la comunitat internacional condoni el deute extern dels països afectats pel tsunami.

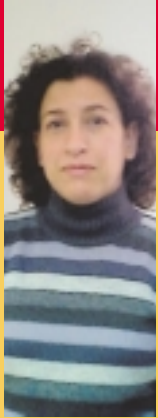
Els que pateixen els desastres naturals són sempre els més pobres i vulnerables. I és inqüestionable que els desastres naturals tenen un factor social important. Per això, per donar resposta a aquesta realitat, l'ajut humanitari i l'ajut d'emergència han de ser ràpids, eficaços i equitatius i han de tenir en compte un enfocament integrat amb la cooperació al desenvolupament a mitjà i a llarg termini, és a dir, pensant a treballar no només davant l'esclat de l'emergència sinó en fases prèvies i posteriors. De fet, l'ACCD té molt en compte **la importància tant de la prevenció de riscos i reducció de vulnerabilitats com de la continuïtat de l'ajut humanitari amb la cooperació al desenvolupament**. En aquest sentit, es va participar, al gener, en la Conferència Mundial de les Nacions Unides sobre Re-

ducció dels Desastres, a Kobe. I també en la conferència regional del febrer passat, organitzada per Vía Campesina a Medan, a l'illa indonèsia de Sumatra.

Així, és imprescindible garantir que l'acció humanitària no respon a cap altre objectiu que el de pal·liar el sofriment de qualsevol població damnificada i que els actors humanitaris siguin les organitzacions reconegudes com a tals i no els exèrcits. Cal no oblidar que la denúncia de les situacions que generen la vulnerabilitat i la defensa dels drets humans són també una tasca imprescindible de l'acció humanitària per tal que aquesta no només sigui pal·liativa sinó també transformadora.

48 hores després de la tragèdia es van enviar els primers ajuts finançats per l'ACCD cap a Sri Lanka

Entrevista a María Teresa Muñoz
 Coordinadora del Banc de bones pràctiques del PNUD per superar el conflicte de Colòmbia

Les "BONES PRÀCTIQUES", per una societat de pau a Colòmbia

Què és el Banc de les bones pràctiques?

És un escenari virtual a través del qual volem contribuir a fer visibles accions i programes per posar fi al conflicte de Colòmbia, per disminuir els seus efectes mentre dura i per establir les bases per a una pau ferma i duradora. Aquest no és un banc tradicional: totes les persones podem ingressar al banc experiències concretes que estiguin dirigides a superar el conflicte armat.

Per exemple: atendre les víctimes, desfinançar la guerra, desnarcotitzar el conflicte... Aquestes serien unes "bones pràctiques"?

I tant. Aquests són exemples concrets que contribueixen a humanitzar la guerra mentre dura i tanquen les aixetes de recursos econòmics que alimenten i enforteixen la ferocitat bèl·lica dels actors armats il·legals.

Quins són els vostres objectius?

Promoure el reconeixement i la sostenibilitat de totes les accions que busquin sortides al conflicte i preparin l'escenari per a la pau. Es tracta, bàsicament, d'accions que contribueixin a tenir cura de la gent, a humanitzar la guerra, a desfer els exèrcits, a prevenir el reclutament.

Es pot participar en el Banc?

És clar que sí. Com que es tracta d'una informació pública, totes les persones interessades poden accedir a la nostra pàgina web (www.saliendodelcallejon.pnud.org.co) per conèixer les bones pràctiques, enviar-hi contribucions o posar-se en contacte amb algunes de les bones pràctiques inscrites. El Banc rep totes les experiències que es realitzen a Colòmbia i també les que es fan des de fora del nostre país. Aviat hi inclourem un espai per donar a conèixer les moltíssimes iniciatives d'aquest tipus que es fan en altres latituds i amb les quals podem aprendre, també, per superar el conflicte colombià.

Reben algun tipus de suport?

El Banc compta amb el suport del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament, el PNUD, l'Agència Sueca de Desenvolupament Internacional (ASDI) i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (Generalitat de Catalunya). El Banc pretén ser un instrument que funcioni durant molt de temps i en aquest sentit són benvinguts tots els suports possibles.

És possible construir una societat de pau a Colòmbia?

Les diverses arrels de la nostra societat contenen elements d'intolerància, autoritarisme i violència. Però això no ens cataloga com una societat condemnada a la violència o violenta per naturalesa. Perquè en la mateixa societat s'expressen múltiples formes de solidaritat i tolerància, de reconciliació com a nació. La clau és entendre que el conflicte no té una única fórmula de solució. És un conflicte amb arrels i expressions complexes i, per tant, per sortir-ne cal saber com respondre a aquesta complexitat.

Vostè té previst assistir a les III Jornades sobre Colòmbia a Barcelona. Què li sembla que se celebri aquest tipus d'activitats?

És molt important que es generin espais com aquest perquè s'hi plantegen diversos punts de vista sobre el conflicte armat colombià, i, a més, permeten el debat dels que viuen prop del conflicte amb els que són d'un altre lloc – dins o fora de les nostres fronteres – i que també estan interessats que el conflicte de Colòmbia acabi al més aviat possible.

CONVOCATÒRIA

Propera convocatòria de subvencions a projectes de cooperació

El mes de maig sortirà publicada en el **Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)** la convocatòria que anualment s'adreça a les ONG catalanes per subvencionar els projectes de cooperació al desenvolupament que es duguin a terme en països del sud, així com altres projectes de sensibilització. Com a novetats més destacades d'aquest any, podem ressaltar que, de manera paral·lela, hi haurà una convocatòria per subvencionar projectes en l'àmbit de la construcció de pau, i per a programes amb accions de desenvolupament de caràcter plurianual que duguin a terme les ONG en països prioritaris del Pla director o del Pla anual de cooperació.